

OMGIVNINGSPÅVERKANSRAPPORTEN 2017

BYGGHERRAR & OMGIVNINGSG- HANTERING

BERGSÄKER
VÄRDEN SOM TRYGGAR

INLEDNING

Enligt Boverket ska det byggas 700 000 bostäder fram till 2025. Många av dessa bostäder kommer att byggas på redan tätbefolkade platser, i våra storstäder Stockholm, Göteborg och Malmö men också i många andra växande städer i Sverige.

Detta innebär att våra städer fortsätter att förtätas. Detta innebär också utmaningar för de som bygger, att omgivningen hanteras på ett respektfullt sätt och att bygget inte riskerar att skada människor, natur eller egendom – något som kan sätta käppar i projektet och innebära förseningar eller rent av att bygget stoppas.

Dessvärre finns en risk att arbetet med omgivningshanteringen faller mellan stolarna då detta uppdrag tenderar att bollas mellan olika aktörer. Enligt lagen har alla parter i ett byggprojekt ett ansvar för omgivningshanteringen, ett så kallat solidariskt ansvar. Detta är bra men risken är samtidigt stor att ingen känner sig utpekad.

Inte desto mindre är det viktigt att någon visar framfötterna i fråga att ta ledningen.

Bygger på undersökningar från 2016

Tidigare år har Bergsäker gjort undersökningar där man frågat både allmänheten och byggbranschen. En undersökning bland privatpersoner i Stockholm, Göteborg och Malmö som gjordes 2015 visade att fyra av tio faktiskt känner oro när det byggs i deras närhet och att många av dessa tycker att information om bygget är bristfällig.

Beslutsfattare på byggföretag runt om i Sverige bekräftar sedan i en annan undersökning att det finns ett stort behov av omgivningshantering men att resurser och kompetens saknas.

Lösningen ligger ofta hos byggherren som är den part som verkligen kan göra skillnad för en professionell hantering av omgivningen. Genom att byggherren tar ledningen och låter omgivningshanteringsfrågorna ta plats tidigt i projektet, minskar riskerna för klagomål eller negativ miljöpåverkan som kan leda till förseningar eller avbrott.

Under hösten 2016 genomförde därför Bergsäker en undersökning bland byggherrar i Sverige, om synen på omgivningshantering i samband med byggprojekt. Frågorna handlade om huruvida byggherrarna visste om vilka skyldigheter de har, samt hur aktivt de arbetar med just omgivningshantering och om de anser sig behöva hjälp med någonting inom området.

SAMMANFATTNING AV RESULTAT

Undersökningen visar att fler verkar ta arbetet med att hantera omgivningen på ett allt större allvar. Nästan samtliga (95%) instämmer i påståendet att det blir allt viktigare för byggföretagen att hantera frågor som rör omgivningspåverkan och sju av tio (67%) instämmer i att riskerna för omgivningen sannolikt kommer att öka i takt med ett ökat byggande.

Samtidigt visar svaren att trots att många byggherrar hävdar att de aktivt arbetar med omgivningshantering hade ytterst få, endast 6,72%, noggrann koll på sina skyldigheter och mer än varannan visste inte att alla inblandade parter delar på ansvaret, att det finns ett så kallat solidariskt ansvar.

Det råder dessutom tvivel kring miljöbalkens tydlighet och sammanlagt nio av tio (86%) avslöjar i sina svar att de behöver hjälp med att öka sin kunskap om innehållet i miljöbalken. Samtidigt som många skulle behöva bättre kunskaper i miljöbalken, tror åtta av tio (79%) att byggandet kommer att öka de kommande två åren.

Om undersökningen

Totalt deltog 300 personer i ledande befattningar hos privata, kommunala och statliga byggherrar i Sverige. Av respondenterna uppgav varannan (50%) att de hade ett projekt- eller produktionsansvar. Tre av tio (30%) svarade att de antingen satt i ledningen eller hade en annan typ av chefsroll. Undersökningen genomfördes i november 2016 och gjordes via en webbenkät.

RESULTAT

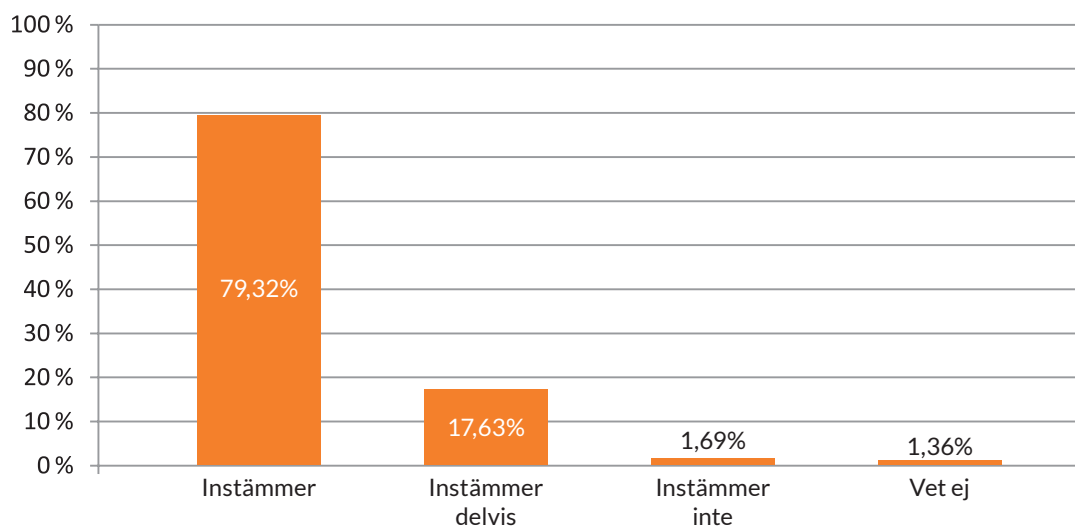
Byggandet

Ökat byggande och förtätning

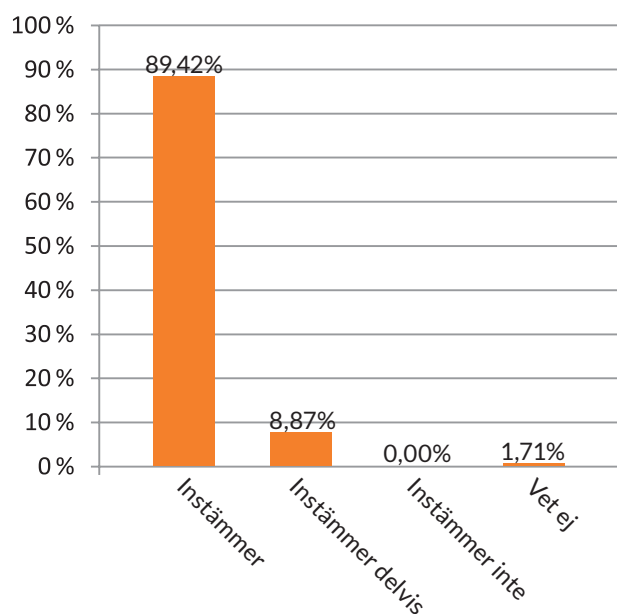
En klar majoritet, 79%, tror på att byggandet ökar de kommande två åren. Dessutom svarade 89% att de tror att det ökande byggandet kommer att visa sig

genom en förtätning av städerna. Framtidsutsikten är med andra ord tätare städer enligt de tillfrågade, även om en del tror på att det kommer att byggas på höjden.

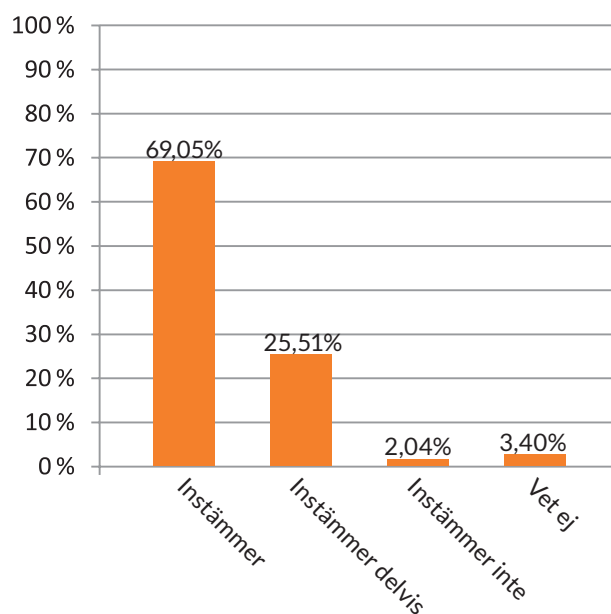
Jag tror på ett ökat byggande under de närmsta två åren

Jag tror att städerna kommer att fortsätta förtätas

Jag tror på att vi kommer bygga högre i våra städerförtätas

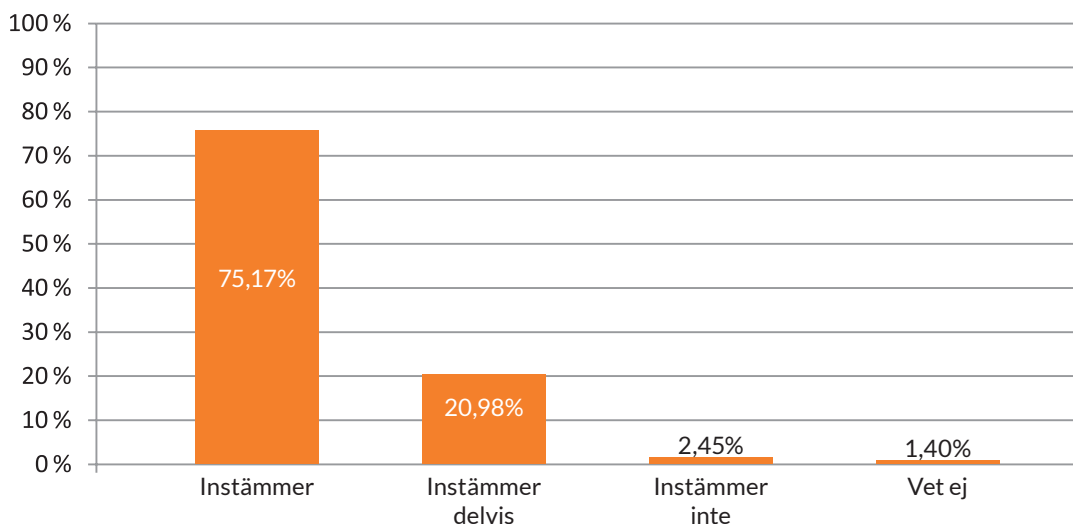

Byggherrarnas ansvar

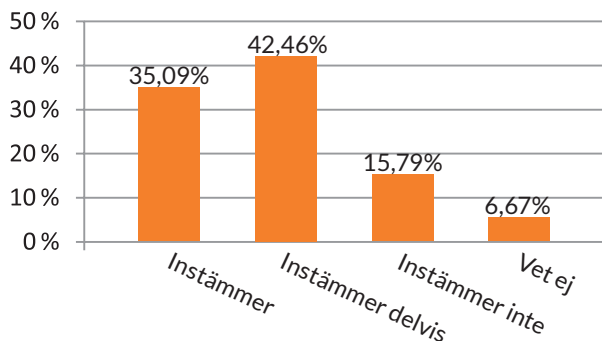
Vad gäller byggherrarnas ansvar i processen menar 75% att det blir allt viktigare för byggherrarna att informera boende och omkringliggande företag i samband med byggprojekt.

67% hävdar att det i framtiden blir allt viktigare för byggherrar att hantera just frågor som rör omgivningspåverkan. Byggherrarna tenderar med andra ord starkt till att acceptera sitt ansvar och hantera de frågor som behöver skötas.

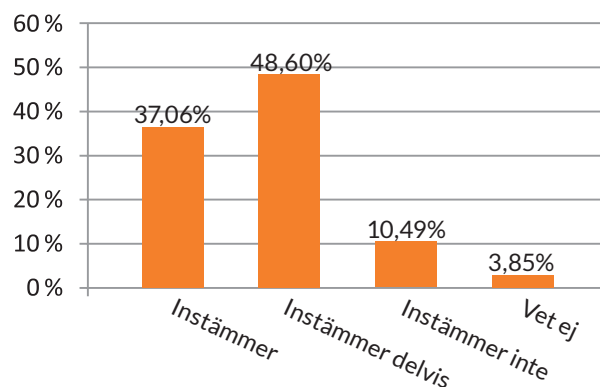
Jag anser att det blir allt viktigare för byggföretagen att informera boende och omkringliggande företag när det gäller byggprojekten

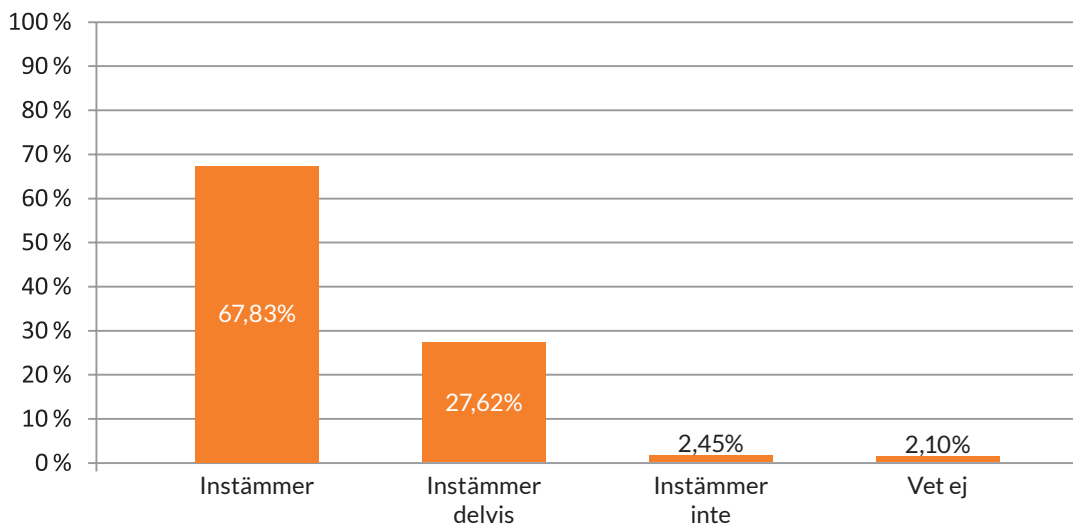
Jag upplever att klagomålen från boende och omgivning ökar i samband med byggprojekt

Jag anser att riskerna för omgivningen kommer att öka i samband med ökat byggande

Jag anser att det blir allt viktigare för byggföretagen att hantera frågor som rör omgivningspåverkan

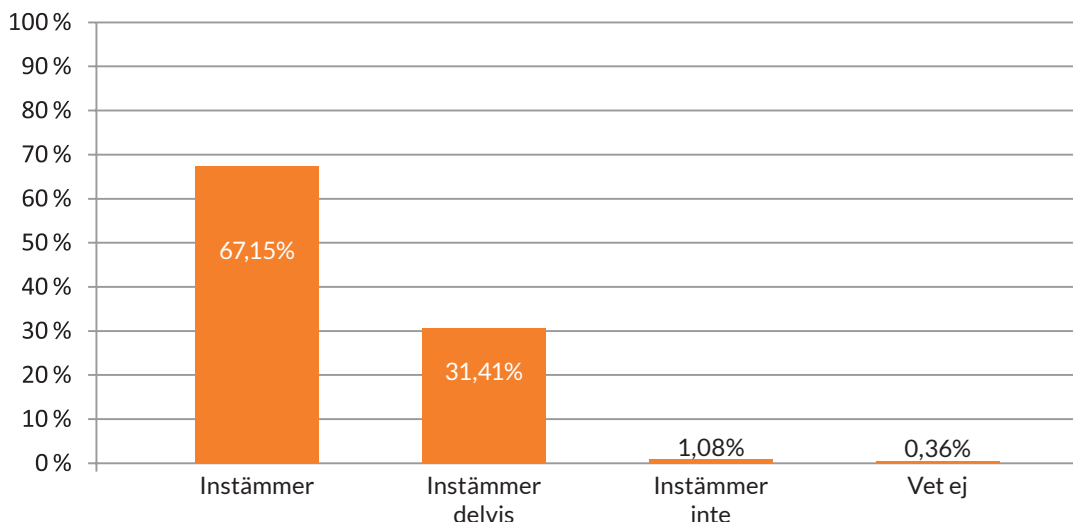

Omgivningshantering

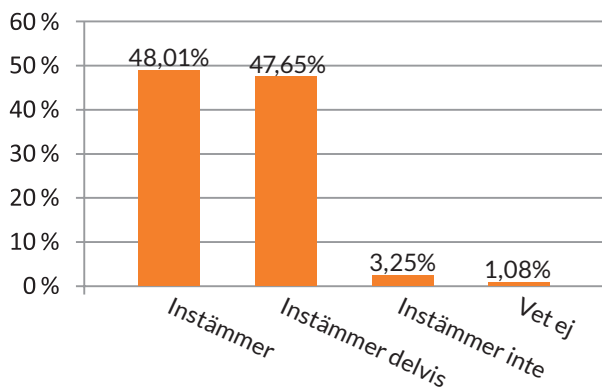
67 % svarar att de arbetar aktivt med att hantera omgivningen i samband med byggprojekt medan bara 48% svarar att de känner till sina skyldigheter när det gäller just omgivningshantering. Trots att man inte

känner till sina exakta skyldigheter uppger byggherrarna att man engagerar sig i, och tar ansvar för omgivningshantering.

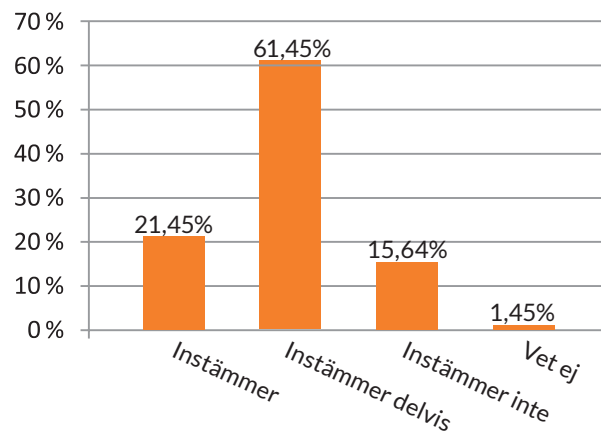
Vi arbetar aktivt med att hantera omgivningen i samband med byggprojekt

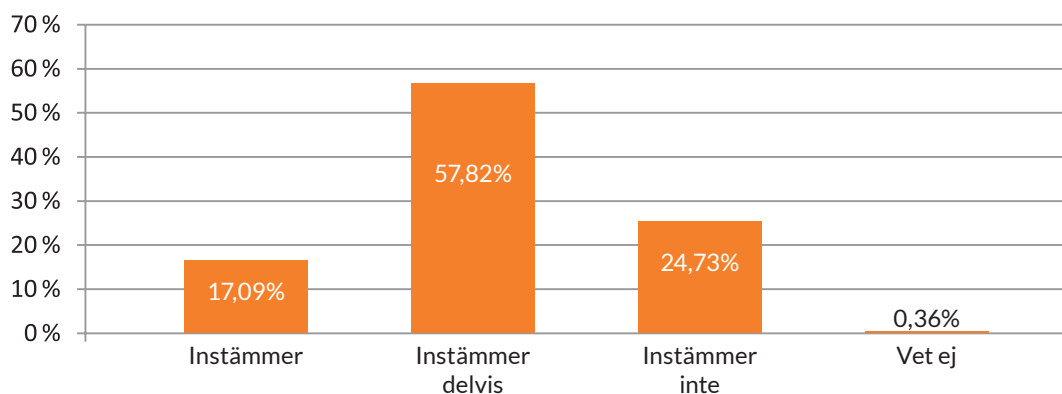
Jag känner till våra skyldigheter när det gäller omgivningshantering

Jag är väl insatt i Miljöbalken och dess miljökrav

Jag brukar oroa mig för risker i samband med byggprojekt

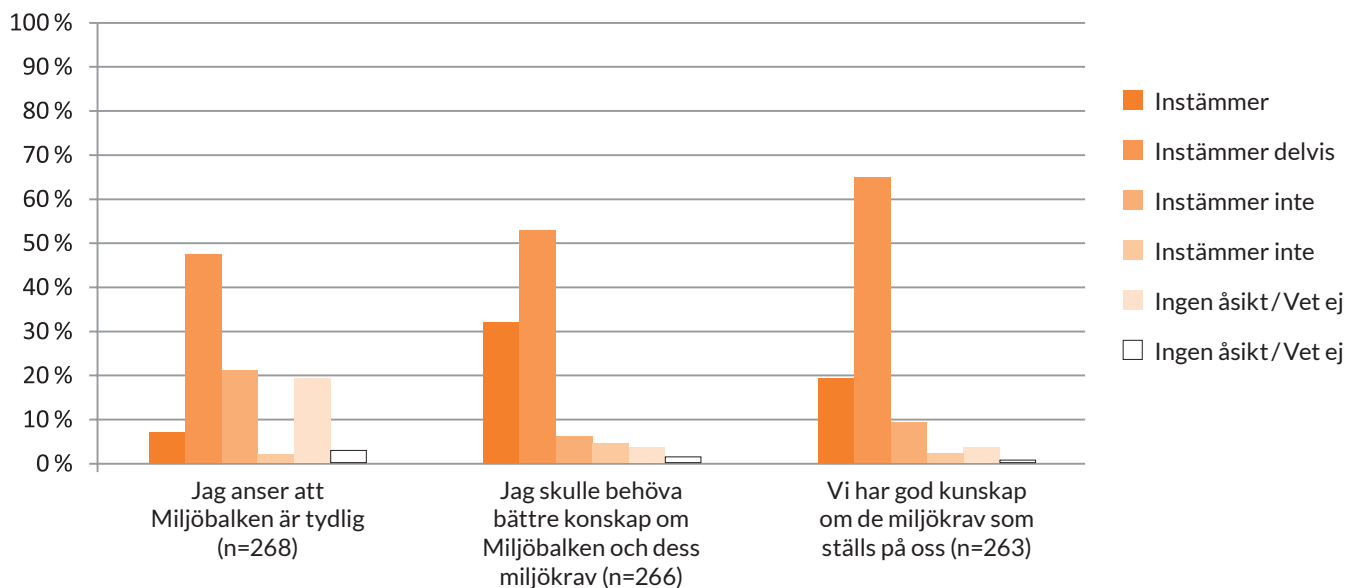

Miljöbalken

Miljöbalken uppfattas av många som helt eller delvis otydlig. Endast 6,72% anser att miljöbalken är tydlig, medan 86% procent instämmer helt eller delvis i att de skulle behöva bättre kunskap om miljöbalken och dess

miljökrav. Byggherrarna är, baserat på detta, eniga om att kunskapen och tydligheten kring miljöbalken behöver ökas.

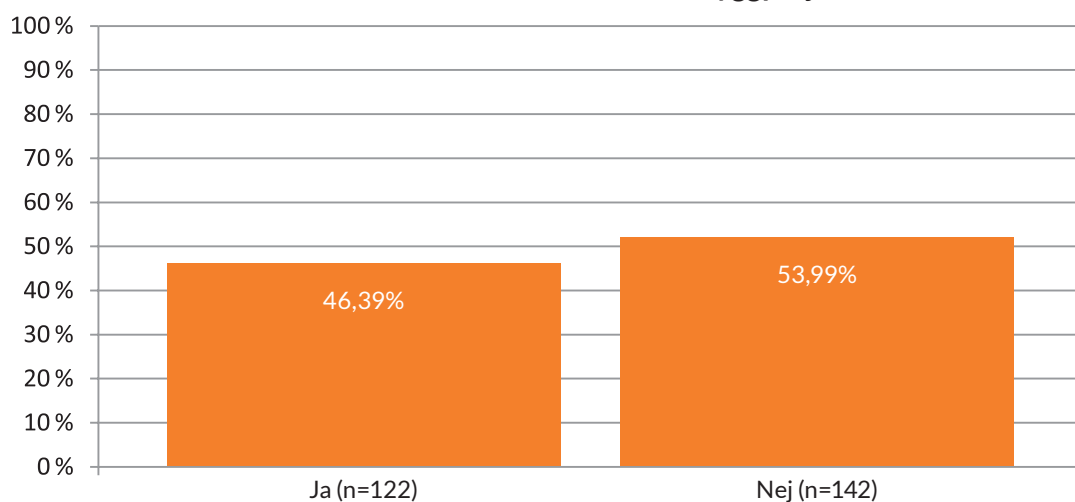
Här kommer ett antal påståenden. Ange på en skala i vilken utsträckning du håller med om påståendet

Solidariskt ansvar

Mer än varannan, 54%, uppger att de inte känner till att ansvaret för eventuella miljöskador är solidariskt bland alla aktörer i ett byggprojekt. Att ansvaret är solidariskt innebär även att tredje man kan välja fritt vem som ska utfärda skadestånd.

Visste du att ansvaret för eventuella miljöskador är solidariskt bland alla aktörer i ett byggprojekt?

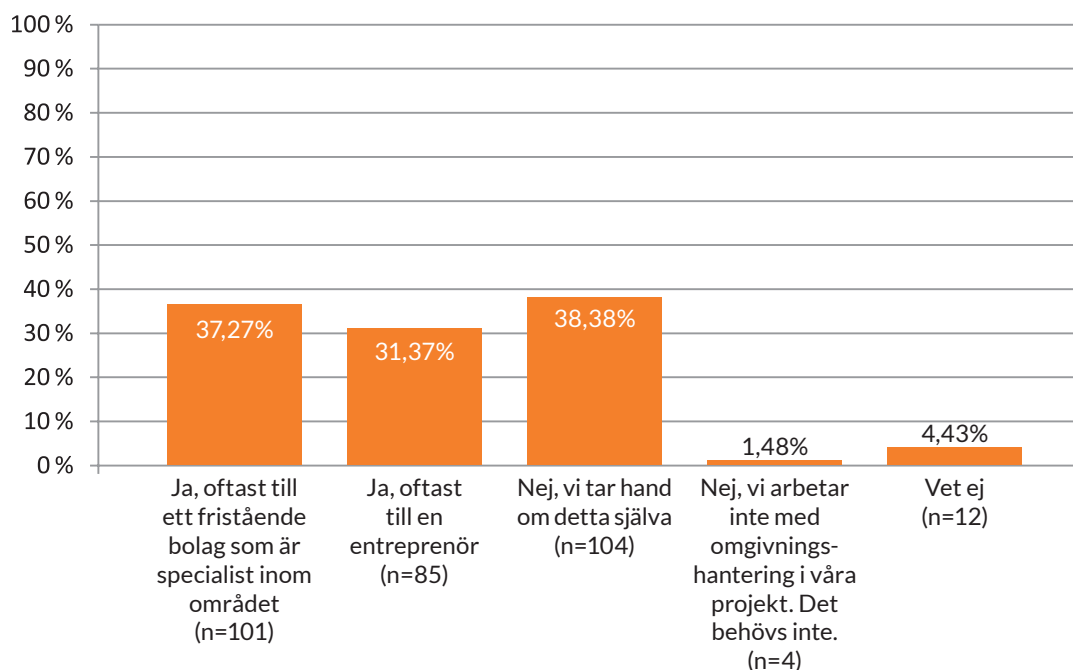

Vem sköter omgivningshanteringen

Trots att 86 procent uppger att de saknar tillräckligt med kunskap kring miljöbalken tar fyra av tio byggherrar hand om omgivningshanteringen själva. Av de resterande tar

37 procent hjälp av fristående experter och 31 procent tar hjälp av en entreprenör, medan 1,48 procent inte jobbar med omgivningshantering alls.

Brakar ni låta någon annan aktör sköta arbetet med omgivningshantering i projekten?

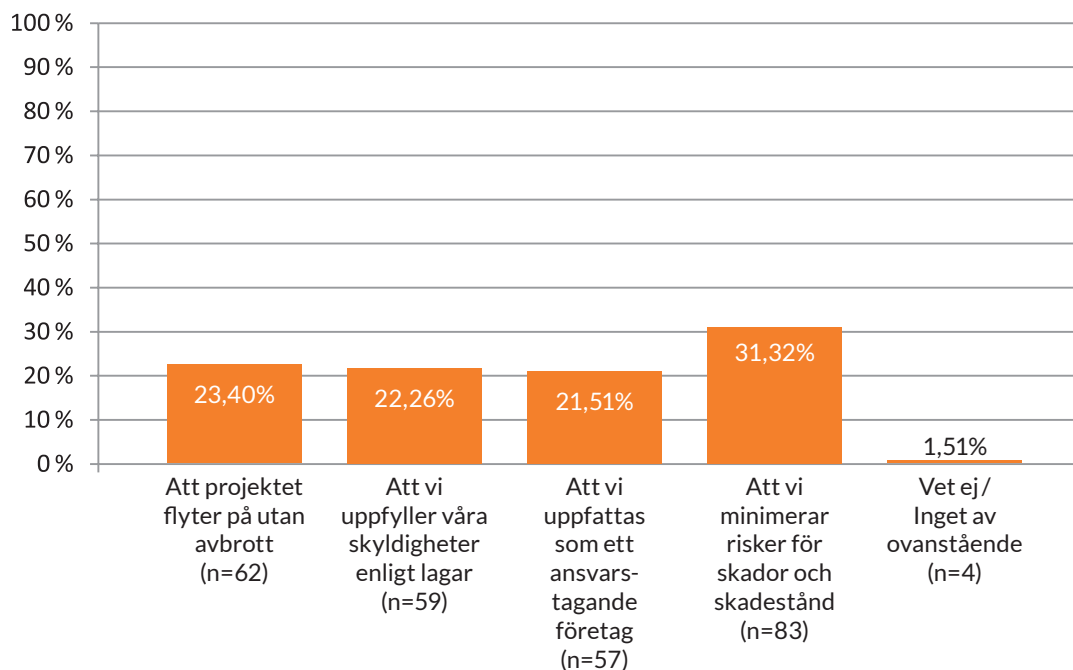

Vinsterna med att arbeta med omgivningshantering

Vad som anses vara den största vinsten med att arbeta med omgivningshantering är jämnt fördelat bland respondenterna. Att minimera risker för skador och

skadestånd är den viktigaste vinsten, det är ungefär var tredje respondent (31,32%) enig om.

Vilken är den största vinsten (av nedanstående alternativ) enligt dig med att ha en god omgivningshantering?

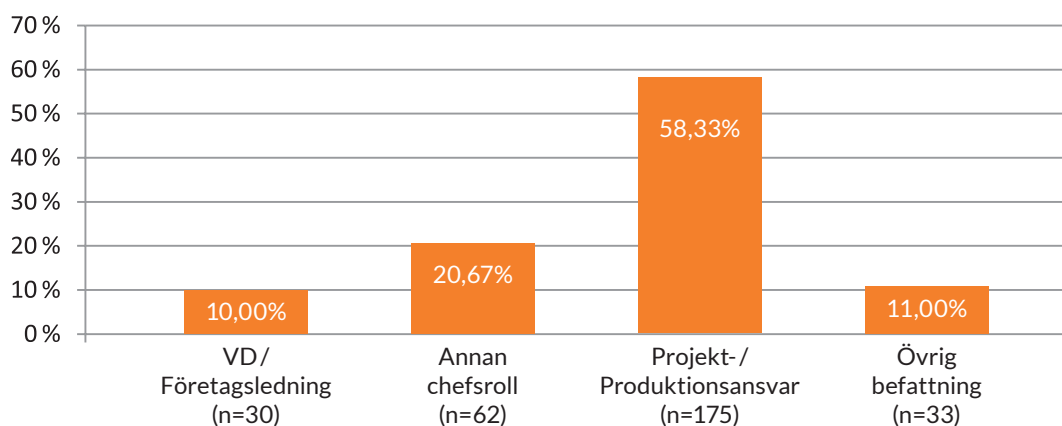

Om respondenterna

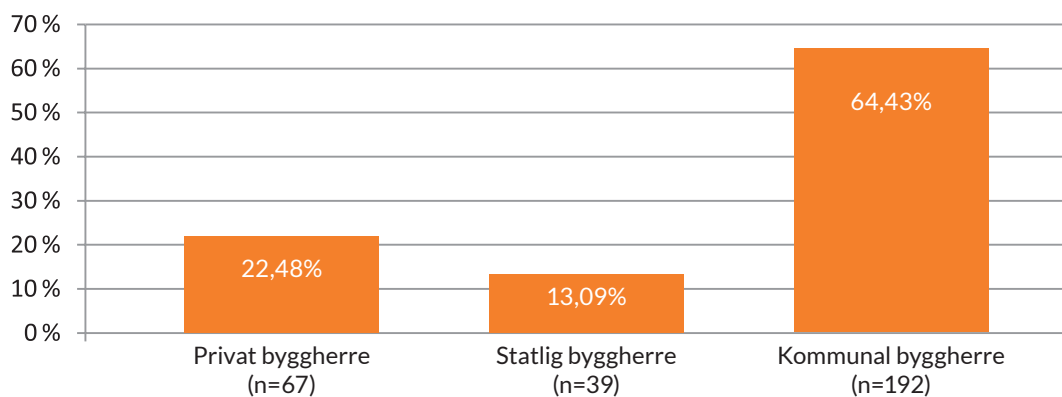
Respondenterna i denna undersökning har utgjorts av personer i olika positioner hos byggherrar i Sverige. Störst andel av de som svarat (58,33%) är projekt- och produktionsansvariga, men även personer i VD-poster och andra chefsbefattningar har deltagit. Majoriteten

(64,43%) utgörs av kommunala byggherrar. Den viktigaste delen av marknaden (43,48%) för respondenterna finns utanför storstäderna. Bland storstäderna är det Stockholm som anges som den viktigaste marknaden.

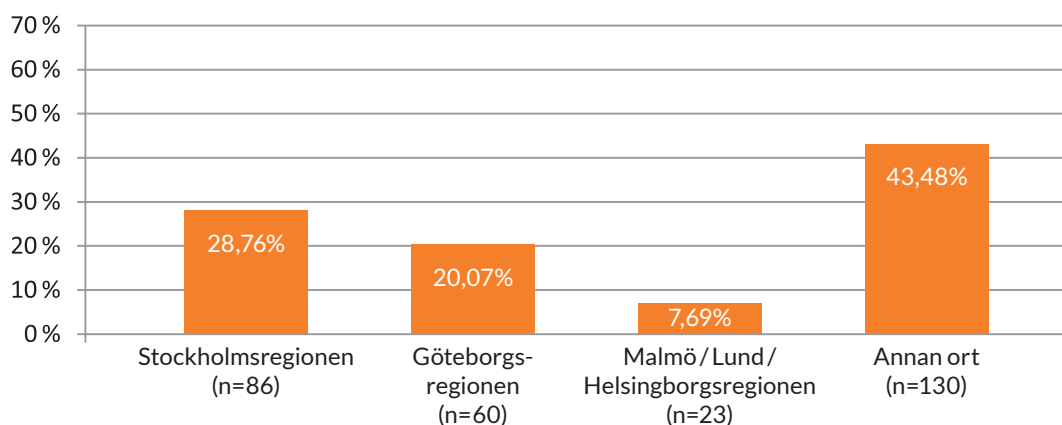
Min roll i företaget är:

Ange typ av byggherre som stämmer överens med din organisation

Vår viktigaste marknad finns i:

BERGSÄKRAT

BERGSÄKER
VÄRDEN SOM TRYGGAR

bergsaker.se